

Universitätsbibliothek Paderborn

Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

XII. De singularitate Clericorum,

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A scrutandis Oigenis rebus tantum adhibuisse cura & solertia, quam adhibuit Eusebius. Veri autem simile est habitam revera fuisse Origeni cum Megethio, Marco, aliisque Hæreticis concertationem; at à Maximo deinde in literas relatam, & Operi suo *ad i. vñc* intextam. Fidem his conciliat quod narrat Eusebius, ab etatis sua Presbyteris quampli-*Euseb. 1.6.*
Hildeg. c.33. rima de Origene scriptis fuisse tradita; & quod Dialogi scriptor Reges quoddam Christi fidem amplexos, & tempora Ethnicorum cum idolis everfa commemorat; nihil enim hujusmodi Origenis temporibus contigit, sed Constantini: unde Maximi etatem possis colligere. Fefellit fortasse Basilius & Gregorius Dialogi titulus nomen Adamantij praefens, quod in eo primas partes tractet Origenes; quemadmodum Lætij, & Catonis nomina præferunt Dialogi De amicitia, & De senectute; non quod à Catone, vel Lætio scripti sint, sed quod prima ipsa partes tribuantur. Mirandum porro non est interloquentium personarum nomina neque in Eusebio, neque in Philocalia comparare: nam cum rubrica, aliove colore ejusmodi nomina & lemmata solerent distinguiri, à librariis sæpen numero distinctio hac omittebatur, vel per incuriam, vel potius quod eam in commodius rejicientes tempus, penitus tandem, obliuosi quippe homines, prætermitterent. Duplum lucubrationis hujus interpretationem Latina Genebrardi præfert editio, alteram Ioachimi Petriani, Laurentij Humfridi alteram. Alia præterea à Iohanne Pico Senatori Parisensi luctuosa anno 1556, seorsum edita extat.

X. Alium suo, Origenique nomine Dialogum supposuerat Hæreticus quidam, omnem licet cum eo Ephesi forte sibi viro congressum ac disputationem detrectasset. C etiam scriptonem misit Romam ad suos discipulos, passimque disseminavit, & Antiochia, prinsquam illuc accederet Origenes, ob falsam victoriam inanes egit triumphos; mox vero ut affuit Adamantius, hominis contudit proterviam, & vanitatem manifestis argumentis convicit.

XI. Falso quoque præscribit sibi nomen Origenis libellus quidam, qui Philosophorum sectas ac dogmata recenser, & *τοιχία τελετῶν* solet appellari. Primus autem hic est liber grandioris operis, quo Hæreses omnes confutandas Auctor sibi proposuerat, quod ex Dogmatis Philosophorum, Hæreton pester fere prolecta fuit; hisque convellendis utilis sit illorum confutatio. Latuata huic scriptioni personam detrahunt vel verba isthæc quæ extant in Procremio: *τοῦτο γένεται ἐπειδὴ οὐκ εἰσὶν ἄλλα τρόποι,* D *δὲ τούτων τελετῶν περιέστοιται θεοὶ, οὐδὲν δὲ τούτων τελετῶν* ὅτι *τοιχία τελετῶν*, *οὐ τούτης τελετῆς μετεποτε, αἵρεσις τε καὶ σιδηρανθλατος, ηγευσος* δὲ *εἰσαγωγας λεπτομερειας*, *τοιχία τελετῶν*. Hæc autem non aliud coarguit, quam traditus in Ecclesia Spiritus sanctus: quem cum primis accepissent Apostoli, *ηγευσος* communicarunt qui recte de Deo sentiebant: quorum nos cum successores sumus, & eisdem gratie participes, neconon Episcopatus, & magisterij, & custodes Ecclesie reputati, non oculis per secundam dormitabimus. Atqui nec Ecclesia cultos Origenes, nec Episcopos fuit. Episcopus autem fuit Epiphanius, & librum scriptit De hæretibus: unde non inanis conjectura sumitur hoc opus ad ipsum esse referendum.

XII. Libellum De singularitate Clericorum Origeni addicit vetus Codex Regia Bibliotheca. Addicunt & Landulfus à Columna in Breviario historiali, Lazardus Coelestinus, aut, Antonius, & Vincentius Bellovacenfis, quos recentet Pamelius; & quibus ipse succinit, cum in Praefatione ad tertium Tomum Cypriani, tum in argumendo libri hujus, & in Annotationibus ad caput primum libri Tertulliani De exhortatione castitatis. Sed reclamat Baronius, quod hoc opere foeminarum contubernium Clericis interdicatur; cum *Bar. 4.2.5.* inter mulieres & puellas Origenes assidue sit conversatus. Addit id fuisse causâ cur scriptus ab Adamantio iste liber creditus sit, quod spontaneam castrationem non improbarerit; atque hoc idem argumentum usurpavit Pamelius: *Atqui, inquit Baronius, debuerunt hi meminisse aliqua ex parte laudatum quoque à Domino villicum illum iniquitatis, cum aliqui idem auctor de his qui hæc perpetrat, alio Commentario se tractatrum spondent.* Vtilius respondisset Baronius, si dixisset exectionis sua Origenem pœnituisse, & à simili facinore reliquos absterruisse in Commentariis ad Evangelium Matthæi. Quod ergo in argumentum traxerunt nonnulli, ut librum De singularitate Clericorum Origeni adscriberent, quod nempe voluntariam genitalium amputationem non damnaverit, idipsum indicio mihi est librum non esse Origenis; quippe quem annis proiectorem facinoris in juventutis calore admissi pœnituerit. Baronio ex Origenis familia fetum hunc depellenti adstipulatur codicuna dissensio, quorum alii Hieronymo, Augustino alii, plerique Cypriano assignant. Erasmus ad calcem libri Augustini De bono viduitatis, *Sequebatur, inquit, hoc loco libellus De singularitate Clericorum, qui toties & Hieronymi, & Cypriani nomine excusus est, quum phrasis nec Hieronymum, nec Cypriani, nec Augustinum referat: proinde non est visum eis præsens volumen onerare.* Bel-*Belarm. De*
script. Eccl.
Cypriani. larminus neque Origenis, neque Cypriani, sed Latini tamen Scriptoris esse censet. Pamelius autem, & post eum Rivetus, ex Hellenismis quibusdam suspiciuntur à Grecis Latine *Rivest. Cr.*

tie. sec. l. 2. c. 13. § 13. esse conversum. Subjicit Pamelius censere se conversum hoc opus jam inde ab ætate Cy-
priani, ob schemata & phrases ejus etatis. Contra Baronius auctorem esse Cyprianum le-
vibus sane rationibus contendit: neque eum moveret stili disparitas, quod non cumdem
semper stili tenorem Cyprianus servaverit.

In tam obscura, tamque controversa quæstione certum aliquid statuere difficile est.
Cypriani non esse istud opus clamant barbare haæc voces, cuiusmodi nullas in puro ac terzo
Cypriani sermone nanciscatis: *constitutionarios, repulseriorum, vulgaritatis, fluxurorum, probro-
tas, participis, adonari, vanificat, egrotiam, intememus, procurativa, absentari, conjugalitas, parenta-
lis, aliaque plurima.* Quis monstrorum ejusmodi parentem Cyprianum dicat? Arianismum
præterea haec sapiunt: *Si Christus comparare scipsum auctor est Deo, qui ait: Pater maior me est: aut
si Apostoli coequaliter semetipos aucti sunt Christo.* Rapinam nempe arbitratur, Christum esse æqua-
lem Deo; tantumque discriminis Christum inter & Deum esse, quantum Apostolos inter
& Christum. Primigeniam & nativam lucubrationem stiles olet, non interpretationem,
qua adstricta fere est & contorta. Ea vero est Scriptoris barbaries, ut Hellenismis locum
dedit minime mirabile sit, qui tot stribilgines ac dictiōnum portenta admisit. Spirat ta-
men felicia juvenescens Ecclesiæ tempora, adeo ut si minus illum Hieronymi & Augu-
stini ævo superiore dicamus, quod probabilius esse puto, non multe certe inferiorem
liceat arbitrii.

Reperitur quidem inter falso adscripta Hieronymo Opera Epistola ad Oceanum De
vita Clericorum, sed Sulpitio Severo recentior, quippe que sancti Martini vitam ab eo
scriptam laudet. Eiusdem fere ea est argumenti ac altera haec qua Origeni affingitur, ut si
quis illam ex hac expressam dicat, conjector non inceptus videci possit.

XIII. Iosias Simlerus, & Conradus Frisius in Epitome Bibliotheca Gesneriana narrant
Origenis librum de Astrolabio in Vaticana Bibliotheca servari. Argumenti hujus scriptio-
nem ab Origene exisse nemo, quod sciām, literis prodidit. Ne quid tamen inconfideate
decernerem, curavi Vaticanos perlungari forulos, indices evolvi: nullum plane hoc ci-
tulo librum illuc reperi perlatum est ad me ab amicis, quibus id negotij dederam. Inter
spuria itaque, & falso afficta Origeni opera istud amandetur. Idem aperte definire non au-
sim de Breviario Origenis, quod in Cælenatis Bibliotheca Catalogo, ab Hieronymo con-
*Pofferv. ad
ca. 13. § 13.* versum haberi scribit Possevius; neque de Sermone, qui De catechesi inscriptus est, &
in Heidelbergensis Bibliotheca Catalogo ab eodem recensetur: quamvis haec mihi valde D
suspecta sint.

FINIS ORIGENIANORVM.